

EDİTÖRDEN | EDITORIAL

Değerli Okurlarımız,

Usul dergimizi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi olarak yayımlıyoruz. Ekip ruhu ve takım çalışması vurgusuyla dergimizi daha ileri seviyelere çıkarma hedefini gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Bu sayıdaki makalelerimiz İslami İlimlerin muhtelif alanlarına ait olup kitap tanıtımları ile birlikte on ikidir. Allah’a hamd olsun ki, bu durum dergimizin akademik camiada ilgiye mazhar olduğunu göstermektedir.

Birçok üniversiteden gelen Türkçe, İngilizce ve Arapça yazılarıyla zengin bir içeriğe sahip olan dergimiz yeni sayısı ile karşınızdadır. Bu sayısında toplam dokuz makale ve üç kitap tanıtımı yer almaktadır.

İlk makale, Dr. Öğr. Üyesi M. Macit Sevgili’nin, “Cüveynî’nin Ta’lil Anlayışında Münasip Mânâ” başlıklı yazısıdır. Makalede, Cüveynî’nin kıyas başlığı altında incelediği maslahat, hikmet, garaz, kaide ve usûlü’ş-şerî’a gibi münasip mânâ merkezli kavramlar arasındaki ilişkiye değindiğini kaydeden yazar, ona göre mânâ merkezli ta’lilin, mânâ/münasebe→maslahat→usûlü’ş-şerî’a şeklinde bir süreç izlediğini kaydeder.

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kılıç’e ait olan makale “Kıraat İlminde Hâ-i Sekt” adını taşımaktadır. Yazar, makalede, kıraat ilminde hâ-i sekt uygulamalarının neler olduğu ve bunların tevcîhinin âlimler tarafından nasıl yapıldığını; ayrıca hâ-i sekt temelinde kurrâya yöneltilen eleştirileri tespit edip değerlendirmektedir.

Doç. Dr. Mahmut Memiş ve doktora öğrencisi Yusuf Açıklak’ın birlikte kaleme aldıkları “Hadis İlminde Görme Engelli Râvîlerin Rivayete Ehliyetleri” başlıklı makalede, muhaddislerin râvîlerde aradıkları temel vasıflar arasında râvînin görüyor olması şartının bulunup bulunmadığı incelenmiş ve görme engellilerin şahitliğe ehliyetleri ile hadis rivayetine ehliyetleri arasındaki ilişki tetkik edilmiştir.

“Alacaklının Rehindeki Tazmin Yükümlülüğü Ne Kadar Olmalıdır?” başlıklı makale, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Selman BAKTI tarafından kaleme alınmıştır. Yazar, zarar paylaşımının değil, tüm zararın mürtehin tarafından üstlenildiği durumların olduğundan hareketle zararın mürtehin ve rahin arasında adil bir şekilde paylaşılmasının farklı yollarının araştırılması gerektiğini belirtmektedir.

Dr. Adil BOR’a ait olan makale, “Kur’an’ın Ahlâkî Tefsirinin İmkânı (Yeni Bir Tefsir Türü Teklifi)” adını taşımaktadır. Ahlâkî tefsirin imkânı ve lüzumu ile ilgili Kur’an başta olmak üzere sünnet, klasik ve çağdaş tefsirler ve konuyla ilgili yapılan diğer ilmî çalışmalar üzerinde yapılan analizler neticesinde yeni bir tefsir türü olarak Kur’an’ın ahlâkî tefsirinin mümkün olduğu ve bunun dinî değerleri insana ve topluma ulaştırmada çok daha etkili olacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

“Cerh-Ta’dil İlminde ‘Deccâl’ Kavramının Kullanımı” adlı makale, Dr. Öğr. Üyesi Alparslan Kartal’a aittir. Yazar, makalede, cerh lafızlarının genellikle en üst mertebesinde “kezzâb, vedda” gibi kavramlarla beraber zikr edilen “deccâl” lafzının lügavî ve rivayetlerdeki anlamı ile bir cerh lafzı olarak kullanımı arasındaki ilişki, günümüze ulaşan ricâl edebiyatında kullanımı ve tarih boyunca bu lafızla cerh edilen râvilerin hangi suçlarla itham edildiği vb. gibi hususlara cevap bulmayı hedeflemektedir.

Doktora öğrencisi Mustafa Erhan Gözden tarafından kaleme alınan “Lider, Özellikleri ve Modelleri-Kur’an Perspektifinden Bir Bakış” başlıklı makalede ise Kur’an’da liderlerin özelliklerinden ve liderlik modellerinden ayrıntılı bir şekilde bahsedildiğine dayanarak liderin yönetime gelme, halkı idare etme biçimi ve lider ve topluluklarıyla ilişkileri Kur’an penceresinden değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Yıldız’a ait olan “Tahrif İddiası ve Mushafın Cem’i Bağlamında İmâmiyye Şîası’nın Kur’an’a Yaklaşımı” isimli makalede, İmâmiyye Şîası’nın -erken, klasik ve son dönem bağlamında- tahrif iddiasına yönelik yaklaşımları mukayeseli bir şekilde incelenmiş ve mushafın cem’i meselesine yaklaşımlarına temas edilmiştir.

“Orta Asya Hisbe Teşkilâtı: Hokand Hanlığı Örneği (Müessesenin Tarihî Geçmişi ve Yaptığı Faaliyetlerin İslam Hukuku Açısından Analizi)” adlı makale, Dr. Öğr. Üyesi Aitmammat Kariev’e ait olup dergimizin dokuzuncu/son yazısıdır. Yazar, makalesinde Hisbe teşkilatının meşrûiyeti ile birlikte toplumdaki önemini inceleyerek, yukarıda zikredilen faaliyetleri İslam hukuku ve toplum bilimleri açısından değerlendirip neticelere ulaşmaktadır.

Dergimizin kitap tanıtımları bölümünde; Rahile Kızılkaya Yılmaz’ın Alim Arlı’ya ait *Oryantalizm Oksidentalizm ve Şerif Mardin*, Kübra Ayvaz’ın Hayreddin Karaman’a ait *Tasavvuf Şeriatsız Olmaz* ve Fetullah Bakırcı’nın Mehmed Said Hatiboğlu’na ait *İslâmî Tenkid Zihniyeti ve Hadis Tenkidinin Doğuşu* adlı kitaplarının tanıtım ve değerlendirmelerini bulacaksınız.

Usul dergisinin 35. sayısının hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlarımıza, alan editörlerimize, hakem olarak görev yapan tüm akademisyenlerimize makalelere verdikleri değerli katkılardan dolayı Dergimiz ve Yayın Kurulumuz adına teşekkür ederim.

Prof. Dr. Recep CİCİ
Editör